

Un que llegeix el manifest del B. A. R., quan es arribat a les firmes:

—David Ferrer..., David Ferrer... No hi caic... Ah! Si..., deü ser aquell senyor David Ferrer que sigué regidor, que sempre anava amb en Rius, en Nualart i en Ripoll; que després, a última hora, va abandonar-los i traïr-los; que, essent representant de maquinaria, no hi havia màquina a l'Ajuntament en la qual ell no hi fiqués el nas, i que últimament, essent ell de la comissió dictaminadora i amb l'ajuda del radicals, que avui bescanta, va empleiar a la casa gran a la seva dona... Carai! Van bé aquests del B. A. R.!

Geografia de *El Diluvio*:

«A medio día zarparon de Gibraltar con rumbo a Poniente tres cruceros de guerra ingleses, creyéndose que se dirigen a los Dardanelos.»

Crònica de teatres

Una pel·lícula important

La nota esperançadora que publicarem dies enrera a propòsit de la estrena de dugues notables pel·lícules s'ha vingut a confirmar amb una nova producció.

Es la cinta *Los muertos hablan*, de Casimir Giralt, interpretada en el paper de protagonista per en Jaume Borràs.

El nom del germà del famós actor ha cridat l'atenció del públic per a aquesta pel·lícula.

Es la primera que's dona a conèixer en el gènere, i ve a ésser com una alternativa més dels actors catalans en la impressió de films.

Això pot explicar la expectació del públic.

L'encert innegable que ha tingut l'artista en el seu treball pot justificar l'aplaudiment que haurà merescut.

Però la veritable importància d'aquesta obra està en el treball de l'autor.

En Giralt ha presentat en aquesta pel·lícula un cas que reuneix simultaniament l'interès científic, educatiu i dramàtic.

Per a fer senzillament una pel·lícula sensorial es va enamorar del drama produït en la vida íntima per la fatalitat inexorable de la llei d'herència.

Per accentuar més els ressorts de la emoció en el públic del cinema va cercar el pretext d'aquesta llei en un cas de morbositat.

I endut insensiblement per la seva fina intuïció d'artista va esplanar el desenrotlló de l'argument en la lentitud i en la transició suau d'etapes que s'esqueien a la índole del meteix.

Així sobtadament es va trobar al final de la seva obra en que la realitat evocada per la seva imaginació arribava a adquirir en certs moments comprovacions científiques, i en que la intensitat de la emoció frisava amb el sentit de la moral.

Això és positivament una nova demostració dels aventatges que's poden treure del cinema.

En la nostra anteriorment al·ludida diguérem que'l cinema podia ésser vehícol de la literatura després d'haver-se sortit del seu caràcter d'instrument d'educació.

Avui podríem dir que per aquella s'ha reintegrat en aquesta.

Sabem fins a on arriba l'alcanç d'una pel·lícula per a no dir en serio que *Los muertos hablan* constitueix una nova i definitiva orientació del cinema.

Però també sabem la influència que exerceix

un iniciament afortunat i la significació que té una bona acollida com la que ha aconseguit aquesta cinta.

Per això, tot salvant distàncies naturals, diríem que aquesta producció ve a ésser una feliç realitat de la vella dita horaciana.

I no'ns doldria gens ni mica que tot el mal que'l cinema pogués ocasionar al teatre fos aquest.

Mereix, doncs, especial aplaudiment en Casimir Giralt per la seva valiosa producció.

Amb ella ha complert dignament l'alta missió que sempre ha de dominar a qui escriu per al públic.

Ha fixat, entre nosaltres al menys, un nou punt de saludable orientació del cinema.

Ha donat amb això un motiu d'orgull a la seva patria.

Més de Teatre Català

A les gestions de que donarem compte la setmana passada referents a la Associació Catalana d'Art Dramàtic podem afegir-hi avui quelcom més.

La proposició d'arreglament del teatre Principal ha passat ja a informe de les persones tècniques, que han d'indicar les obres més necessàries i convenients.

Es quasi segur que al publicar-se aquestes ratlles s'haurà ja presentat a l'Ajuntament el plan de les meteixes.

No podran ésser, segurament, tant extenses com l'estat deplorable del local exigiria, perquè en aquest cas fóra necessària una quantitat excessivament crescuda.

Però amb lo que's proposa n'hi haurà prou per a procurar al públic més comoditats de les que hi ha en la generalitat dels teatres de Barcelona, i per a deixar la sala en totes les condicions artístiques de més bon gust.

Ademés, s'està a punt de presentar la instància referent a la erecció d'un edifici exprofés per a Teatre Català.

Hi ha ferm propòsit de que aquest projecte s'inclouï immediatament en el pressupost de la Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques.

Segurament serà presentat en la primera setmana del mes que ve, i en aquells meteixos dies en Pere Corominas, que és vocal de la junta de dita entitat, donarà una important conferència en un teatre explicant el projecte i la forma financiera de realitzar-lo amb la rapidesa deguda.

Si la gent hi ajuda la cosa va per bon camí.

SUPER

CARNET D'ART

Exposició Hermén Anglada

No sabem com començar. Ignorem si aquestes ratlles arribaran a temps per a ser llegides en l'edició que'ls correspon de L'AVENÇADA. Si vénen o apareixen retrassades, consti que no'n te la culpa altre fet que'l de la dificultat invencible amb que foren concebudes i escrites. Amb les quartilles al davant, neguitosos i aturdits, hem passat molts apuros per a començar-les. Les idees no prenen forma, els conceptes, inquietos o tenebrosos, no cristallisaven, i prenem i deixàvem la ploma inútilment, esma-perduts i confosos, sens trobar decisions ni voluntat per a vèncer aquest cas d'impotència total de l'intel·lecte.

Imaginem-nos que, vivint unes hores de noctambulisme, els ulls i la pulsació del nostre sentiment s'acostumen a les reposades suavitats de la mitja llum subtil de la celstia, i

que de sobte, ràpida, brutalment, com per art de bruixeria, s'esquinsa el mantell estrellat de la nit serena, apareix i esclata potent i triomfal el sol, i ens cega, deixant-nos enlluernats i encogit el nostre esperit fins arribar a la negació de les facultats del nostre discerniment. En el cas imaginat, el sotrac dolorós, per sort, es transitori. També ho és el nostre. Acostumats a la nova llum, comencem per admirar-la.

L'art suprem de l'Anglada és la llum gloriosa del sol que'ns ha ferit, deixant-nos per uns moments enlluernats, sens esma ni ordenació per a deixar estampades en el paper les mal girbades ratlles d'aquest carnet de L'AVENÇADA.

La nostra impressió del conjunt és d'una intensitat emotiva extraordinària. La exposició consta de 26 obres pintades i de tres acadèmies dibuixades al carbó. L'accentuació representativa de finalitat artística de l'Hermén Anglada és, pictòricament, decorativa. La seva paleta devé ricament inagotable i reveladora de desconegudes coloracions i d'inesperats matisos. Els medis del seu personalíssim mecanisme, sigui'n permès calificar-los de franca i fins *descaradament* genials: no creiem que hi hagi qui pugui dominar-los amb més seguretat, amb més traça ni amb millor èxit.

En resum: la exposició de l'Anglada, per la seva transcendència artística i fins pel fi humanitari amb que la presenta el genial pintor, deuria ser molt visitada i no ho és. Ens dol a l'ànima haver observat que la visiten no més que'ls estrangers i alguns del gremi; mentres la nostra gent, positivista i ciutadana, passa les tardes *enfavada* estúpidament, comptant els maons que van posant els paletes, davant de les obres en construcció de la nova plaça de toros. I molts són francòfils.

Continuarem la informació el número vinent.

JOAN LLOPART

EL «BAR»

Vàrem llegir el manifest que uns quants senyors dirigiren al poble constituïnt lo que pomposament n'han anomenat Bloc Autonomista Republicà, o sigui el B. A. R., com per entendre'ns l'havem designat abreviadament. Llegírem el document i, la veritat, davant d'ell no se'ns ocorregué res a dir. Mai, mai de la nostra vida havíem passat els ulls per un document tant anodí, per unes ratlles que demostrassin en sos autors una tant lamentable pobresa mental.

I així van a la conquesta del poble?—ens preguntàrem.—I per a dir això han tingut necessitat de parlar?

En el document aquell no's feien més que càrrecs, càrrecs contra tot i contra tothom. Era una jeremiaca queixa respecte a la marxa dels partits republicans a Catalunya i, més concretament, a Barcelona. Anàrem llegint aquell enfilall de puerilitats ploraneres fins a arribar a les firmes. I el desencant en nosaltres sigué més ferm. Però són aquests els senyors que així ploren i així es queixen i així culpen a tot Deu? Però ells no han intervingut amb la eficàcia del càrrec públic que han ostentat, de la influència que han exercit—en la direcció d'aquests partits republicans, de la qual actuació avui tant amargament es queixen? Però aquests senyors no han estat regidors i diputats provincials, i candidats a una i a altra cosa, representant els partits que avui bes-